

Santa Maria de l'Hospital

Olesa de Bonesvalls

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Hospital de Cervelló. 08795 OLESA DE BONESVALL
Emplaçament: Al barri de l'Hospital

Coordenades:

Latitud: 41.3457
Longitud: 1.84618
UTM Est (X): 403470
UTM Nord (Y): 4577776

Classificació

Número de fitxa: 08146 - 83
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Medieval Gòtic Modern
Segle: XIII-XVIII
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Número inventari: IPAC nº 2735.
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat: Privada
Titular: Bisbat de Barcelona. Carrer del Bisbe, 5. 08002 BARCELONA

Fitxes associades:

[Hospital de Cervelló](#)

[Creu de l'església de Santa Maria de l'Hospital](#)

Autoria de la fitxa: Cortés Elía, M^a del Agua

Data de registre de la fitxa: dl., 15/08/2005 - 02:00

Descripció

La capella de l'Hospital d'Olesa està situada a l'angle nord-est del recinte emmurallat de l'Hospital de Cervelló, sobresortint la nau de la capella del clos emmurallat. Coneguda també per Santa Marta de l'Hospital. És un edifici de planta rectangular amb absis recte. La part primitiva té el sostre sostingut per bigues, a dues vessants i amb una arcada molt apuntada que comença arran de terra amb imposta a banda i banda de pedra polida. El presbiteri està cobert per una volta nervada igual que la sagristia que hi ha a la seva dreta; el separa de la resta de la nau un arc de mig punt. L'edifici té obertures escasses; una finestra gòtica a la paret nord; una finestra neo gòtica al sector que dona al pati de l'Hospital. El portal principal és d'arc de mig punt adovellat i es troba a la paret de llevant, donant a l'interior del pati del conjunt de l'Hospital. Damunt el portal hi ha una creu patent cisellada en una pedra. Al costat esquerre de la porta principal, hi ha el campanar de base rectangular de no gaire alçada, de tipus d'espadanya amb dues obertures desiguals amb arc de mig punt, amb teulada a dues vessants amb dos nínxols sota l'angle del mig, el de la banda del pati obert i l'altre tapat. No hi ha Campanes. L'obra de l'edifici és de pedra molt ben escairada i disposada. Destaca la creu gòtica de pedra que es troba al carener de la teulada de la zona de l'absis. És un edifici gòtic, del segle XIV, reformada el segle XVII. És d'una sola nau senzilla amb arcs diafragmes apuntats. L'aparell inferior del mur és romànic, igual que el de la espadanya. Originàriament estava decorada amb pintures murals gòtiques que van ser repicades i es va donar una capa de calç a sobre a finals del segle XV.

Observacions:

Fotografia 3 feta després de la destrucció a la Guerra Civil.

Caldria verificar si l'església entra dins l'entorn de BCIL de l'Hospital de Cervelló.

Història

L'església es construiria al mateix moment que l'edifici de l'Hospital ja que la trobem documentada a la visita pastoral del 1315. S'observen dues fases constructives diferents. La torre del campanar que sembla de finals del segle XIII, i la nau de la capella probablement del segle XIV. En la segona meitat del XVII s'enderrocà l'antic absis per allargar la nau, posant al seu lloc l'actual tester damunt el qual hi ha una creu gòtica del XIV, i s'afegí una petita sagristia a la dreta de l'edifici que s'introdueix una mica dins el clos de la muralla. A principis del XVIII es van fer més reformes, fent una decoració amb esgrafiats que es va mantenir fins el nou emblanquinat de finals del mateix segle. El 1809 s'arranjà el tester i es va substituir l'antic retaule de l'Anunciata per un de Sant Sever que es va portar de Barcelona, pintat pels germans portuguesos Nunyez, al segle XV. En aquest retaule hi havia escenes del rei Martí l'Humà amb els consellers: Era procedent de l'Hospital de Sant Sever del carrer de la Palla de Barcelona, i en abolir-se aquest hospital va ser portat a Olesa. L'any 1929 va ser portat al Museu Diocesà de Barcelona, amb la qual cosa es va salvar de la destrucció que va patir la capella de l'Hospital l'any 1936. A causa de l'incendi de 1936 s'esfondrà la volta falsa i el bigam del XVII quedant només les parets mestres i l'afegit posterior que quedà intacte. El 1953 es va restaurar sota la direcció de l'arquitecte Puig i Boada, re inaugurant-la amb la presència del bisbe Gregorio Modrego. Hi havia tres altars al presbiteri: al centre el de Santa Maria de l'Anunciata amb retaule (substituït pel de Sant Sever), a la dreta el de Sant Gabriel i a l'esquerra el de Santa

Marta. Hi havia aquests dos beneficis: el de Santa Maria de l'Anunciació possiblement fundat per Guillem II de Cervelló, també fundador de l'Hospital; i el de Sant Gabriel fundat per Domènec de Granada, un dels primers administradors de la fundació. El segle XVII encara es mantenien. A finals del XVIII una plaga de llagosta afectà a Olesa i comarca, fent els olesans un vot a Santa Marta fet que provocà que es generalitzés l'advocació a aquesta santa com a patrona de l'hospitalitat ja que ho era dels hostalers i hostals. També hi havia devoció a Santa Madrona, trobant-se la imatge al retaule de la parroquial.

Bibliografia

GAVÍN, J.M. (1981). Inventari d'Esglésies. Alt Penedès. Baix Penedès. Garraf. Vol 10. Arxiu Gavín. Barcelona.

MISSER I VALLÈS, Salvador (1953). Glosses històriques d'Olesa de Bonesvalls Salvador Misser i Vallès. Barcelona Tall. Gràf. J. Prats Bernadàs.

MISSER, S.; FIGUEROLA, P.J.; MARTÍ BONET, J.M. (1993). Olesa de Bonesvalls. Parròquia de Sant Joan i Hospital de Cervelló. Barcelona Arxiu Diocesà de Barcelona 1993. Catàleg Monumental de l'Arquebisbat de Barcelona Vol. 5/1.

MONTE, M.A. (1987). Inventari de Patrimoni Arquitectònic. Generalitat de Catalunya. Fitxa nº 2735. AA.VV. (1992). Catalunya Romànica. Vol. XIX: el Penedès, l'Anoia. Enciclopèdia Catalana, Barcelona. Pp. 160-161.

